

Evaluatie VTH-taken omgevingsrecht 2022

Inhoud

Evaluatie VTH-taken omgevingsrecht 2022.....	1
Inleiding	2
Interbestuurlijk toezicht.....	2
1. Beschrijving organisatie	3
1.1 Omgevingstaken en kwaliteitscriteria 2.3.....	3
Kwaliteitscriteria 2.3.....	3
Middelen	3
Formatie	3
2. Analyse van inzichten en problemen in de uitvoeringspraktijk.....	6
2.1 beschrijving per kern	6
2.2 beschrijving bouwgerelateerde taken	7
2.2 problemen uit de uitvoeringspraktijk.....	8
3. Uitvoering programma 2022	11
3.1 Programma IOV 2022	11
3.2 Werkprocessen.....	11
3.3 Informatie-uitwisseling partners.....	11
3.4 Uitvoering omgevingstaken.....	11
3.5 Provinciale thema's.....	14

Inleiding

Dit rapport is een terugblik op vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken (VTH) in het omgevingsrecht. Volgens de kwaliteitscriteria houdt de gemeente zicht op het uitvoeringsniveau door hiervoor de beleidscyclus toe te passen.

Het rapport is onderdeel van de beleidscyclus (art. 7.7 Bor/art. 13.11 Omgevingsbesluit). Op basis hiervan houdt het college overzicht:

- of de organisatie voldoet aan de Kwaliteitscriteria (inmiddels 2.3);
- wat de kwaliteit van de uitvoering is;
- of de taken volgens het beleid worden uitgevoerd,
- de analyse van inzichten en problemen die bij de uitvoering aan het licht zijn gekomen, en;
- of het beleid nog actueel is.

Het rapport is vastgesteld in de vergadering van het college van 20 juni 2023. Het is ter kennisname naar de raad gestuurd voor de vergadering van 6 juli 2023.

Interbestuurlijk toezicht

Volgens de Wet revitalisering generiek toezicht houdt de provincie jaarlijks toezicht op de kwaliteit van uitvoering voor vier onderwerpen, waaronder omgevingstaken. Het definitieve oordeel over de uitvoering van omgevingstaken ontvingen wij op 14 december 2022.

De provincie vindt de uitvoering **adequaat**.

De provincie vroeg naar een analyse van inzichten en problemen die de organisatie in de uitvoeringspraktijk tegenkomt. Het gaat er om of deze inzichten en problemen beleidsmatige gevolgen moeten hebben. Hiermee komt Ruimtelijke ordening als omgevingstaak nadrukkelijker in beeld bij het omgevingsrecht.

Het beleid richt zich vooral op de kwaliteit van de woonomgeving. Dit is te onderscheiden in Veiligheid, Omgevingskwaliteit, Belevingswaarde, Gezondheid, Imago van de gemeente. Aan de hand van die criteria beoordeelt de organisatie de gevolgen van naleeftekort, en daarmee de prioriteit van handhaving. Het resultaat is de risicomatrix.

In het uitvoeringsbeleid is de doelstelling voor vergunningverlening aangepast, omdat onder de Omgevingswet de van rechtswege verleende vergunning vanwege termijnoverschrijding niet meer voorkomt.

Verder is de behandelstrategie voor toezicht op dezelfde wijze opgezet als de behandelstrategie voor vergunningaanvragen.

Ten slotte is de gedoogstrategie aangepast naar de laatste inzichten over gedogen (Raad van State).

1. Beschrijving organisatie

1.1 Omgevingstaken en kwaliteitscriteria 2.3

Kwaliteitscriteria 2.3

Doel: de gemeentelijke organisatie voor omgevingstaken voldoet aan de kwaliteitscriteria

De criteria gelden landelijk. Daarin staan –voor de omgevingstaken- de eisen aan de formatie om een adequaat uitvoeringsniveau te halen. In het kort beschrijven de criteria de vereiste deskundigheid, opleiding en ervaring, taakbesteding en formatie, voor een adequate uitvoering van een specifieke taak.

Vanwege de personeelwisselingen in de afgelopen jaren verwachten we eind 2023 -qua ervaring- aan de Kwaliteitscriteria te voldoen. Echter dit is natuurlijk afhankelijk van eventuele personele ontwikkelingen. Nieuw personeel met ervaring is lastig te vinden.

Naast de kwaliteit zijn er ook normen voor de organisatie-omvang: voor de hoofdtaken geldt dat er minimaal twee medewerkers moeten zijn die voor 2/3 deel van hun functie uitvoering geven aan die specifieke taak. Het rijk beoogt daarmee een robuuste organisatie.

Waar het echter om gaat is dat er **vervangingscapaciteit** aanwezig moet zijn, om de organisatie minder kwetsbaar te maken. Aangezien elke fte voor een hoofdtaak dan ook 1/3 deel "overhoudt" kunnen twee medewerkers in principe een derde vervangen. Vanwege deeltijd, ouderschapsverlof en generatiepact volstaan we in het formatieoverzicht met vermelding van het aantal medewerkers dat voor uitvoering van die taak beschikbaar is.

Het omgevingsplan regelt onder de omgevingswet onderwerpen over de fysieke leefomgeving. Het is nog niet duidelijk of de kwaliteitscriteria wijzigen nadat *alle* omgevingsgerelateerde onderwerpen in het omgevingsplan zijn verwerkt. Wij gaan daar vooralsnog wel van uit. Omdat die taken inmiddels organisatorisch elders zijn ondergebracht, houden wij pas op de plaats totdat de nieuwe kwaliteitscriteria bekend zijn: wij verwachten die na invoering van de Omgevingswet.

Middelen

Bij de omgevingswet hoort een nieuw workflowsysteem, een nieuw digitaal loket DSO, nieuwe sjablonen en nieuwe procesinrichting. De Omgevingswet heeft ook gevolgen voor de procesinrichting voor behandeling van aanvragen. De werklast is in 2022 nog steeds hoog door een groter aantal aanvragen dan voorheen. Ook als het aantal bouwgerelateerde zaken weer op een normaal niveau komt, is alsnog formatie nodig om tijd vrij te maken voor de voorbereiding op de Omgevingswet en de invoering van RXMission.

Op het programma stond:

- RXMission als workflowmanagementsysteem. Dit is uitgesteld vanwege capaciteitsgebrek en de vertraging van de Omgevingswet.
- standaardbrieven gereedmaken voor opname in RXMission (met Klinkende Taaltoets) (gebeurd)
- De aanvragen komen binnen via Omgevingsloket OnLine, of het Digitaal stelsel Omgevingsloket. Het DSO is eveneens uitgesteld.

Actie verschoven naar 2023:

- formatie reserveren voor de invoering en invulling van RXMission
- aandacht informatie-uitwisseling partners via RXMission, OLO, DSO, Omgevingsdossier, Mozard

Formatie

Als monitor voor de Kwaliteitscriteria dienen de personeelsoverzichten van 31-12-2021 en 31-12-2022. Het Omgevingsbesluit legt de zorg voor een adequate organisatie bij het college (art. 13.9 Ob). Dit omvat ook de omvang van de formatie, de middelen en de borging in de begroting. Inmiddels is de organisatiewijziging over de omgevingstaken bekrachtigd: de omgevingstaken zijn ondergebracht bij **Domein Fysieke Leefomgeving**, team **Omgevingsvergunningen, toezicht en handhaving (OTH)**.

In 2022 is de formatie voor omgevingstaken weer stabiel, maar nog niet op sterkte. Inhuur is noodzakelijk voor de reguliere formatieomvang. Het aantal aanvragen loopt ten opzichte van 2021 weer terug, maar het aantal is nog steeds ± 70 hoger dan normaal. Dat is ongeveer gelijk aan 1 fte vergunningverlening. Wij verwachten dat ook in 2023 inhuur nodig blijft, omdat het team zich moet voorbereiden op de Omgevingswet en het nieuwe zaakstelsel.

Team OTH omvat voor de omgevingstaken de functies (met daarachter de Kwaliteitscriteria):

- casemanagement/vergunningverlening (1, 2),
- toezicht en handhaving (4),
- juridische ondersteuning VTH taken (8, 9, 10),
- Stedenbouw (24), en
- cultuurhistorie (26).

stedenbouw (24) en Energiebesparing (28) vallen onder Ruimtelijke ordening.

In het volgende schema staat de beoordeling per 31 december 2022:

1	CRITERIUM	COMPLEXITEIT	OPLEIDING	ERVARING	eis inzet	UREN	INZET (uren)	toets	aantal
2	Casemanager Wabo (1)	eenvoudig (a)	MBO	1> jaar	0,33	506,22	600	94	2
3		complex (b)	HBO	2> jaar	0,33	506,22	600	94	2
4								0	
5	Vergunningverlening Wabo (2)	eenvoudig (a)	MBO	1> jaar	1,32	2024,88	2100	75	3
6		complex (b)	HBO	3> jaar	1,32	2024,88	2345	320	3
7									
8	Toezicht & Handhaving Wabo (4)	eenvoudig (a)	MBO	1> jaar	0,66	1012,44	1200	188	1
9		complex (b)	HBO	3> jaar	0,66	1012,44	736	-276	1
10									
11	Juridisch vergunningverlening Wabo (8)	act.1t/m4	HBO	3> jaar	1,32	2024,88	1800	-225	1,33
12									
13	Juridisch handhaven Wabo (9)	act.1t/m7	HBO	1> + 3>jaar	1,32	2024,88	2100	75	1,4
14									
15	Juridisch afwijkingsbesluiten (10)	buitenplans	HBO	1> +3> jaar	0,33	506,22	506	0	2
16									
17	stedenbouw en openbare ruimte (25)	act. 2 t/m 4	HBO	1>jaar	0,33	506,22	506	0	1
18									
19	Energie besparing/duurzaamheid (28)	1 t/m 4	HBO	1> jaar	0,33	506,22	506	0	1
20									
21	Cultuurhistorie (27)	act.1t/m10	HBO	1> jaar	0,66	1012,44	1534	522	1
22		act.11t/m15 (c)	WO	2> jaar			extern		
23									

Tabel KC 2.

Kanttekeningen:

- Elke functie laat minimaal 1/3 formatieplaats (sommige KC eisen slechts 1/3 inzet) open: die is beschikbaar voor onderlinge vervanging en voor extra taken. De extra ruimte is nodig voor de Omgevingswet, RXMission en de werkprocessen.
- Bij stijgende werkdruk wordt de 1/3 fte-ruimte benut: de ruimte voor nieuwe taken is dan beperkt.
- Onderscheid vergunningverleners/casemanagers. De criteria maken onderscheid tussen procesvoering (1) en bouwkundige beoordeling van vergunningaanvragen (2). Casemanagement voor omgevingsvergunningen ex art. 2.2 Wabo, en administratieve ondersteuning voor vergunningprocessen (leges, publicaties, processen, sjablonen) heeft geen relatie met bouwkundige toetsing en is daarom alleen toegerekend aan 1.
- Er is juridische capaciteit voor vergunningverlening, voor handhaving en voor beleid. Voor de eerste twee is minimaal 2 x 2/3 fte nodig. Voor Beleid kennen de KC geen criteria. In totaal kunnen drie fte met de opengeblijven 1/3 fte de onderlinge vervanging borgen. Daarmee is de organisatie qua fte op orde, maar het is krap bemeten.
- Een tekort aan capaciteit voor eenvoudige taken is geen probleem als er meer dan voldoende capaciteit is voor complexe taken.
- De organisatie is niet op orde voor vergunningverlening: er is 1 fte inhuur meegerekend.

- Voor de taken cultuurhistorie en Stedenbouw komen de eisen van de KC niet overeen met de omvang van de taak. Team OTH heeft 1 fte met de vereiste deskundigheid. Er is voldoende fte (2/3) voor een goede uitvoering van de afzonderlijke taakonderdelen. Er ontbreekt echter vervangingscapaciteit. Voor twee medewerkers is de omvang van de taak niet groot genoeg of het is niet efficiënt. Daarom zijn hierover afspraken gemaakt met de gemeente Heemstede en externe adviserende organisaties.

Team als geheel

Gelet op vele personele wisselingen in eerdere jaren in het team zijn veel zaken onderbelicht gebleven. Het collectieve geheugen van het team is minder. De kwaliteitscriteria stellen daarom voor verschillende functies de eis dat een fte pas volledig inzetbaar is na een termijn van minimaal een jaar, soms zelfs drie jaar. De zittende Wabo-vergunningverleners voldoen in 2023 aan de deskundigheid.

2. Analyse van inzichten en problemen in de uitvoeringspraktijk

2.1 beschrijving per kern

Bloemendaal is qua oppervlakte de grootste gemeente van Zuid-Kennemerland (38 km²). De gemeente streeft in haar beleid een hoogwaardig woonmilieu na, zowel wat woonkwaliteit betreft als de belevingswaarde. De bewoners stellen daaraan ook hun eisen.

De gemeente heeft een Structuurvisie uit 2011. Speerpunt daarin is het behoud, en waar mogelijk versterken, van de goede ruimtelijke kwaliteit. De visie onderscheidt de dorpenzone, de kustzone en de landgoederenzone, met gebiedseigen kenmerken en kwaliteiten.

Daarvoor zijn in de nota's **Ruimtelijke beoordeling, Landgoederen, Villawijken en Bijgebouwen** afwegingskaders gemaakt voor vergunningverlening. Met de komst van de Omgevingswet zullen deze nota's worden geactualiseerd en aangepast.

Afgezet tegen de vergunningvrije bouwmogelijkheden volgens het Besluit omgevingsrecht, is de ruimte bij vergunningverlening voor bijgebouwen beperkt. Dat is in lijn met het behoud van de groene woonomgeving, met grote, spaarzaam bebouwde, beboste percelen, maar het sluit niet altijd aan op de ideeën van bewoners over de inrichting van hun eigendom.

In de kust- en duinzone ligt de nadruk op recreatie en natuurbeleving. Het grootste deel van de gemeente is natuurgebied (duingebied en landgoederen). Dat betekent dat ook een groot oppervlak als Natura-2000 gebied is aangewezen. De aanwezigheid van natuurgebied op korte afstand van de woonomgeving draagt zeker bij aan de belevingswaarde van de omgeving. Omgekeerd zijn de natuurgebieden ook kwetsbaar voor stikstofdepositie en daaruit kunnen beperkende maatregelen voortvloeien voor de bouw.

De gemeente telt vijf kernen met een eigen karakter:

Aerdenhout is grotendeels een villawijk met grote percelen in beboste woonomgeving. Er ontbreekt een duidelijke kern. Winkels zijn er niet. Bij nieuwe ontwikkelingen staat behoud van het groene karakter en kwaliteitsverbetering voor de woonomgeving voorop. Het kader voor kwaliteitsverbetering zijn de nota's Villawijken en Bijgebouwen, en de nota Ruimtelijke beoordeling.

Bennebroek is de vroegere gemeente die in 2009 fuseerde met Bloemendaal. De kern heeft weinig landelijk gebied. De woningbouwlocatie Park Vogelenzang is in ontwikkeling (250 woningen). In 2022 is een onderzoek gepresenteerd naar de monumentwaardige objecten. De kern heeft de grootste speeltuin van West-Europa.

Bloemendaal heeft de villawijk Duin en Daal, die als beschermd dorpsgezicht is aangewezen. Daaruit vloeien beperkingen voor de bouw voort. Vergunningvrij bouwen is maar beperkt geldig. De gemeente houdt actief de onderhoudstoestand van de monumenten bij, uit oogpunt van zorg. Bloemendaal heeft een oude kern, met een winkelgebied. De laatste jaren komt meer leegstand voor. De gemeente wil het winkelgebied behouden.

De laatste uitbreidingslocatie voor woningbouw was Park Brederode. Bispinckpark is een inbreidingslocatie. Op dit moment is de bouwlocatie op landgoed Dennenheuvel planologisch gereed, maar moet de sloop en de bouw nog starten. Bloemendaal heeft het enige bedrijventerrein in de gemeente, aan de Bloemendaalsestraatweg. Het terrein is toegankelijk vanaf Velsens grondgebied.

Bijzondere milieu-inrichting is het Openluchttheater, op de rand van de villawijk en het Stillegebied.

Met Bloemendaal telt **Overveen** de meeste monumenten. Het grondgebied van Overveen omvat ook Bloemendaal aan Zee en de landgoederen in de zone lopend van noord naar zuid. Bloemendaal aan Zee en het strand zijn de publiekstrekkingen. De gemeente heeft het strand verdeeld in uitgaansstrand / familiestrand, activiteitenstrand en naaktstrand, met daaraan gekoppeld de gebruiksmogelijkheden. Voor de zeven strandpaviljoens is een aparte regeling gemaakt voor de festiviteiten. Er zijn twee paviljoens die 's winters blijven staan.

Woningbouwlocaties zijn Blekersveld en het gebied aan de overzijde van de Westelijke Randweg. Daarnaast worden enkele woningen gerealiseerd aan de JW Frisolaan en worden plannen gemaakt voor woningbouwontwikkeling langs het spoor aan de Tetterodeweg. De locatie Reinwaterpark ligt stil vanwege een privaatrechtelijk geschil.

Het gebied van de laatste kern, **Vogelenzang**, is onverwacht groot omdat daarbij de strandvlakte vanaf Aerdenhout tot aan Zuid-Holland hoort. De grootste inrichting van de gemeente, het drinkwaterproductiebedrijf Leyduin ligt hier. Ook de weinige agrarische bedrijven van de gemeente, veehouderijen en bollenvelden, liggen in deze strook. De open strook weilanden tussen de gemeentewaterleidingduinen en de landgoederen geldt als noord-zuid zichtlijn en moet open blijven. De kern heeft een beperkt winkelaanbod. Vitaal Vogelenzang is een nieuwe woningbouwlocatie aan de zuidkant van het dorp (72 woningen).

2.2 beschrijving bouwgerelateerde taken

Vergunningverlening

Gemiddeld verwerkte het team jaarlijks ongeveer 300 bouwgerelateerde zaken, maar in de afgelopen jaren steeg het aantal zaken fors. In 2022 is een daling merkbaar, maar nog altijd boven het normale aantal.

2019	2020	2021	2022
320	390	470	370

Op het *aantal* zaken is geen sturing mogelijk. De gemeente stuurt op kwaliteit. Doelstelling van het beleid is dat geen van rechtswege verleende vergunningen ontstaan.

In 2022 is dat doel in drie zaken niet gehaald. Gegeven de personele bezetting en het aantal aanvragen leidt dat niet tot bijstelling van het doel. Bovendien vervalt onder de omgevingswet de van rechtswege verleende vergunning.

Ook zijn vijf vergunningen geweigerd, en van 22 aanvragen is de behandeling gestopt (niet ontvankelijk of ingetrokken).

In bijna de helft van het aantal aanvragen is er sprake van strijd met het bestemmingsplan. Volgens de strategie koppelen de casemanagers de vereiste deskundigheid aan een aanvraag. Volgens de Kwaliteitscriteria voldoet de organisatie. Er zijn echter vacatures: de inhuur is meegerekend.

kanttekening: volgens de criteria moet een medewerker ten minste 2/3 van de formatieve tijd besteden aan de taak. Door de werkdruk is dit gestegen tot een volledige dagtaak. Daardoor dreigt een kennistekort over de nieuwe wetgeving en werkwijze.

Stijging van het aantal vergunningaanvragen heeft ook een na-ijleffect voor toezicht, handhaving en bezwaren.

Toezicht en handhaving

Voor toezicht op de bouw geldt het bedrijfsplan Bouwtoezicht. De reguliere taak bestaat uit toezicht op de vergunde bouwactiviteiten (volgt het aantal vergunningen). De controlemomenten volgen de voortgang van de bouw. Om grip te krijgen op het werk is de toezichtstrategie vastgelegd. Met de strategie bepalen de bouwinspecteurs de prioriteit van controle. De gemeente is in twee rayons verdeeld.

In 70 zaken is handhaving gevraagd of toegepast. Dat is iets lager dan in 2021 (79).

Het aantal zaken waarbij ruzie de grondslag is voor bezwaren, neemt toe. Vergunningvrije bouw is daarin geen uitzondering. Omdat een vergunning ontbreekt, neemt de toezichtsvraag toe. Het leidt tot "repercussies": een opeenvolging van handhavingsverzoeken over en weer.

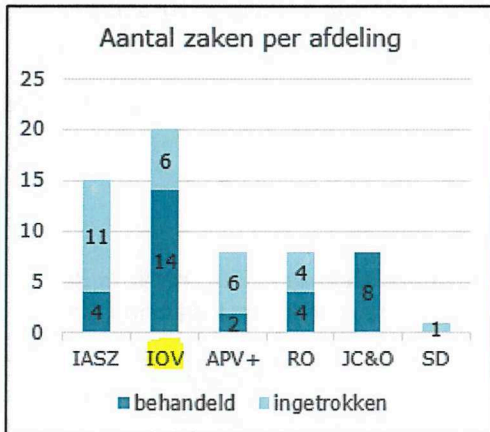
Bezwaren

Er is in 2022 tegen 20 besluiten over omgevingsrecht bezwaar **ingediend**.

Daarnaast zijn in 2022 14 bezwaarzaken **afgehandeld**. Dit zijn zaken die in 2022 door de commissie zijn behandeld en waarover het college opnieuw heeft beslist.

In 6 zaken is door de informele aanpak de kwestie opgelost, waarvan in 3 gevallen een nieuw besluit is genomen.

In onderstaande tabellen valt af te lezen hoeveel bezwaarzaken er per afdeling en rechtsgebied zijn afgehandeld.

Rechtsgebied	Behandeld	Ingetrokken
Participatiewet	1	4
Wet maatschappelijke ondersteuning		5
Overig: Tozo, Bbz, Wgs, Gpk	3	2
Omgevingsvergunning	10	5
Handhaving	4	1
APV+ Kapvergunning	2	1
APV + Bijzondere wetten		5
Woonurgentie	3	
Verkeer	1	4
Woo/Wob	7	
Gemeentewet	1	
Onderwijshuisvesting		1
Totaal	32	28

2.2 problemen uit de uitvoeringspraktijk

Vergunningverlening

Gezien de geplande woningbouwlocaties zijn er naar schatting de komende jaren meer dan honderd vergunningprocedures extra nodig. Dat is een behoorlijke uitdaging voor de organisatie gezien de huidige werkdruk.

Tegelijkertijd met de Omgevingswet treedt de Wet kwaliteitsborging in werking. Gevolg daarvan is dat voor bouwwerken in gevolgklasse I geen "bouw"vergunning nodig is. Nog wel een "omgevingsplan"vergunning. Het technische bouwtoezicht voor gevolgklasse I ligt bij een private kwaliteitsborger. Deze zorgt voor een startmelding en een opleverdossier. Omdat de private kwaliteitsborging is ingevoerd om de bouw beter te controleren, de positie van de burger te beschermen en de bouw kwaliteit te verbeteren, houden wij rekening met meer handhavingszaken. De kwaliteitsborger heeft geen handhavende bevoegdheid.

Vanwege de relatief grote oppervlakte aan Natuurgebied is de stikstofdepositie een probleem bij de bouw. De druk op termijnbewaking is groter geworden. Het rekenprogramma AERIUS is verplicht voor de bouw- en de gebruiksfase. De bouwer moet een berekening laten uitvoeren. De organisatie maakt vaker gebruik van de wettelijke mogelijkheden om een proceduretermijn op te schorten.

Er komen meer aanvragen voor de toepassing van cocowallschermen in voortuinen. Dat is vergunningplichtig. De Nota hekken&hagen stelt slechts eisen aan de hoogte en de plaats. De schermen hebben een geluidafschermdende functie. Het welstandsaspect is nog niet duidelijk.

Het aantal verzoeken om een vergunningvrij-verklaring neemt toe. Dit staat haaks op het doel van die wettelijke regeling. Het oordeel over vergunningvrij is geen besluit, maar de uitleg van de wettekst. Desalniettemin is de toets, en daarmee de inzet, vergelijkbaar met vergunningverlening.

Toezicht

Nog steeds voldoet het naleefgedrag bij controles aan de formule 70-30-10¹, dus in principe is er geen aanleiding om het doel te herzien.

¹ In 70% van de controles is er geen of gering -direct oplosbaar- naleeftekort; van de overgebleven 30% komt het in 10% daarvan tot effectuering van sancties.

Waar het team tekortkomingen in regelgeving constateert op het vlak van handhaafbaarheid, koppelt het team dit via juristenoverleg terug naar de regelgever.

Aandachtspunten voor het toezicht zijn de bouwputten, in verband met geaccidenteerd terrein en de bodemgesteldheid, brandveiligheid, bijgebouwen in villawijken, start- en gereedmeldingen bouw, en de komst van de Wet kwaliteitsborging.

Overeenkomstig het bedrijfsplan ligt de prioriteit van het toezicht bij: industrie/kantoren, woongebouwen/gebouwen met langdurig verblijf, gebouwen voor openbare functies en grote bouwwerken die geen gebouw zijn, of werkzaamheden. In het toezicht is daarom een prioriteitenstelling nodig.

De regels over Bed&Breakfast staan in alle bestemmingsplannen, onder de vergunningplicht voor "bedrijf aan huis". Daarnaast zijn er beleidsregels over particuliere vakantieverhuur. De handhaafbaarheid van de regels is onderbelicht. De wettelijke basis voor particuliere vakantieverhuur moet zijn: de huisvestingsverordening.

Gebouwen in voortuinen zijn in het algemeen niet toegestaan en zijn zeker niet vergunningvrij. Bestemmingsplannen kennen uitzonderingsbepalingen voor o.a. fietsenbergingen bij aaneengesloten woningen zonder achterom. Het bouwtoezicht constateert meer illegale bebouwing. De gemeente kan aan de hand van de luchtfoto's de ontwikkeling nagaan.

Stillegging van bouwwerkzaamheden is een bevoegdheid van de toezichthouder (5:20 Awb). Wettelijk is stillegging in art. 5.17 Wabo een maatregel om gevaar voor gezondheid of veiligheid te voorkomen. In de LHSO komt de maatregel bij bestuursrechtelijke handhaving vaker voor en is de inzet gekoppeld aan de houding van de overtreder. De bestuurlijke maatregel is in de wet echter steeds minder expliciet geregeld.

Een startmelding is verplicht (art. 2.18 Bbl / art. 1.25 Bb). Het aantal start- en gereedmeldingen blijft achter bij het aantal verleende vergunningen. Dit belemmert efficiënt toezicht. De administratie van team OTH doet actief navraag. Dit vergt meer administratieve tijd. Het achterwege laten van de verplichte meldingen is een economisch delict.

Met de VRK is het overleg geïntensiveerd over het toezicht. Vanuit de VRK is aandacht gevraagd voor portiekflats en ondergrondse garages. Vanuit de gemeente is het objectgerichte toezicht op de campings, strandpaviljoens en woongebouwen opgevoerd.

Handhaving

De gemeente moet de nieuwe landelijke handhavingsstrategie voor omgevingstaken overnemen in het VTH beleid. Hierin ligt de nadruk meer op de strafrechtelijke component en de bestuurlijke boete. Strafrecht en bestuursrecht kunnen naast elkaar worden toegepast.

Handhaafbaarheid

Aanvragen om woningen te splitsen nemen toe. Het afwegingskader daarvoor staat in de Nota Villawijken of in het bestemmingsplan zelf.

Het aantal aanvragen voor zwembaden stijgt. In de planvoorschriften staat een afwijkingsbevoegdheid: voor overdekte zwembaden tot maximaal 90 m². De bijgebouwenregeling is niet van toepassing. Het oppervlak van open zwembaden telt niet mee voor de maximale bebouwingspercentages. De Nota Villawijken keurt overdekte zwembaden af. Er is discrepantie tussen het (afwijzend) beleid en de wettelijke afwijkingsmogelijkheden in het bestemmingsplan.

Bij een gebonden beschikking spelen privaatrechtelijke kwesties geen rol in de afweging; de aanvrager van een vergunning moet eigenaar zijn van de locatie, of optreden als gemachtigde. Op zeker moment moet de gemachtigde de vergunning overdragen aan de eigenaar. Dit gebeurt zelden. Het betekent dat de gemachtigde dan ook als vergunninghouder aanspreekbaar is voor overtredingen tijdens de bouw.

Tweede punt in privaatrechtelijke verhoudingen is dat een bouwvergunning niet gaat over het civiele recht tussen burens. Ditzelfde geldt voor het toezicht tijdens de uitvoeringsfase. De toezichthouder kan slechts signaleren.

De Nota Archeologie (*2011) stond aan de basis van de regels over afgravingen in de bestemmingsplannen. Ter bescherming van archeologische waarden is afgraving aan een vergunning gebonden. In de afgelopen jaren is daarvoor extra archeologisch onderzoek verricht. Daardoor is er meer kennis over archeologie bij de gemeente gekomen. Deze extra kennis vraagt om aanpassing van de Nota Archeologie.

De gemeente volgt de laatste richtlijnen uit de jurisprudentie: uitgangspunt bij klantcontacten / baliewerk is dat NOOIT toezeggingen worden gedaan. Vast staat ook dat baliemedewerkers -vanuit hun functie- geen bindende toezeggingen kunnen doen. Overeind blijft dat degene die zich op het vertrouwensbeginsel beroept, ook het bewijs daarvan moet leveren.

Vorbereiding Omgevingswet

De wettelijke gevolgen voor de verordeningen over adviescommissie en de kwaliteitscriteria zijn verwerkt. Door uitstel van de wet zijn ook die verordeningen nog niet geëffectueerd.

Overall waar het wettelijk kader als grondslag is genoemd, zoals mandaatregelingen, standaardbrieven, publicaties, procesbeschrijvingen, protocollen en overige sjablonen, moet dit worden aangepast naar de Omgevingswet. De mandaatregeling is beoordeeld door de "was-wordt-groep".

Diezelfde groep heeft uit de verordeningen de bepalingen geselecteerd die over de fysieke leefomgeving gaan, en daarom overgeheveld moeten worden naar het Omgevingsplan.

De Omgevingswet voorziet in een breder vooroverleg, zodat de kwaliteit van vergunningaanvragen verbetert. In het VTH-beleid is daar rekening mee gehouden in het processchema "omgevingscomplex".

3. Uitvoering programma 2022

3.1 Programma IOV 2022

Zie Bijlage 2. Het resultaat staat in de rechtse kolom.

3.2 Werkprocessen

- **Intaketafel en serviceformules**

De wekelijkse verdeling van binnengekomen aanvragen onder de casemanagers noemen we "intake". De belangrijkste werkprocessen zijn beschreven en in protocollen vastgelegd.

Kwaliteitsdoelstelling:

- in Mozard staan in "nog toe te wijzen zaken" alleen zaken van minder dan een week oud.

In 2022 is dat, behalve in de vakantieperiode, voor vergunningaanvragen grotendeels gehaald.

3.3 Informatie-uitwisseling partners

Het team vestigt voor een goede informatie-uitwisseling de hoop op de functie van het "omgevingsdossier" in RXMission. De invoering daarvan is opgeschoven omdat ook de invoering van de Omgevingswet is opgeschoven.

Actie:

- RXMission moet problemen met tijdige advisering (procesbewaking) oplossen
- Casemanagement moet met RXMission leidend worden, niet lijdend zijn

3.4 Uitvoering omgevingstaken

Programmatistische aanpak stikstof

Gedaan:

- voorbehoud clause opnemen in omgevingsbeschikkingen
- juridisch advies over aanhaakverplichtingen, procedure en handhaving

Bouwtoezicht

Het team wil grip hebben op de uitvoering van vergunninggericht toezicht:

- 1. de gemeente is verdeeld in twee rayons, Noord en Zuid.
- 2. De administratie houdt het overzicht van bouwprojecten v.w.b. de start- en gereedmeldingen.
- 3. Het bouwtoezicht hanteert een prioriteitenstelling*.

* Volgens het bedrijfsplan Bouwtoezicht bevat de realisatiefase diverse toetsmomenten. Het toezicht kan met de beschikbare formatie niet op alle toetsmomenten uitgevoerd worden.

De Wet kwaliteitsborging (WKB) draagt in 2024 het bouwtechnisch toezicht op aan de kwaliteitsborger. In elk geval zorgt deze voor de start- en de gereedmelding. De kwaliteitsborger heeft echter formeel geen handhavingsbevoegdheid. Afgaand op het doel van de wet is de kans aanwezig dat het toezicht vermindert, maar dat aantal handhavingzaken voor de gemeente toeneemt.

Actie:

- In verband met de Wet kwaliteitsborging het bedrijfsplan evalueren in 2022: opgeschoven naar 2023 i.v.m. opschorting Omgevingswet
- Administratief overzicht van start en gereedmeldingen: gedaan

Bestemmingsplannen

De gemeente kent zes grote bestemmingsplannen. Deze bestemmingsplannen dekken circa 95% van het totale grondgebied.

Bestemmingsplan	Onherroepelijk sinds
Bloemendaal	8 mei 2013
Overveen	9 juli 2014
Landelijk gebied	18 juni 2014
Aerdenhout	21 februari 2013
Vogelenzang	6 maart 2013
Bennebroek	12 juni 2018

Een deel van de plannen heeft op www.ruimtelijkeplannen.nl de status 'geconsolideerd'. Dit heeft te maken met een gerechtelijke uitspraak. Het bestemmingsplan 'Bennebroek' heeft ten onrechte de status 'geconsolideerd'. Dit is een administratieve fout.

De gemeente Bloemendaal kenmerkt zich als een gemeente die veel aandacht heeft voor behoud van de woon- en leefkwaliteit. De bestemmingsplannen zijn hier ook op ingericht. De regelgeving in de bestemmingsplannen is actueel.

Toets provinciale omgevingsverordening

Actie nieuw:
- introductie provinciale toets in ruimtelijkeplannen.nl, ondersteuning ODIJmond

De provincie heeft in de omgevingsverordening gebieden aangeduid die een bepaalde kwaliteit hebben. De gebiedskwaliteiten en de regels zijn op te vragen via www.ruimtelijkeplannen.nl.

Brandveilig gebruik

Voor OTH is een werkproces opgesteld waarin onderscheid is gemaakt in:

- initiële meldingen
- controlerapporten
- vergunningaanvragen

De VRK heeft toezicht gevraagd voor de projecten:

- portiekflats (i.v.m. brandveiligheid trappenhuizen)
- parkeren onder woongebouwen (i.v.m. parkeren elektrische voertuigen).

Milieu

thema Houtstook

probleem: er is geen wettelijk kader voor houtrook, slechts enkele richtlijnen die we kunnen meegeven aan particulieren. Inmiddels is deze info verspreid via het huisblad en social media.

Wettelijk kader: artikel 7.22 bouwbesluit verbiedt hinder voor omwonenden door rook, roet, stank of walm. Voor handhaving is aantoonbaar en feitelijk verband nodig tussen hinder en stookgedrag. Dat vergt onderzoek en vastlegging van feiten.

Voor de uitstoot van houtrook door particulieren zijn geen normen gesteld. Dat wil zeggen dat het niet eenduidig is bij welke 'waarde' de stoker een verbod overtreedt. In het bouwbesluit zijn technische eisen opgenomen voor de locatie en hoogte van de rookgasafvoer/uitmonding en de verdunningsfactor.

Houtrook kan een belasting zijn voor de omgevingskwaliteit (gezondheid, belevingswaarde, imago). Handhaving is theoretisch mogelijk op basis van het Bouwbesluit (verbod hinder te veroorzaken door rook, stof of roet). In 2019 adviseerde de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak over de ontwikkeling van een handhavingkader (met V-stacks). Het nut daarvan is nog niet bewezen.

Actie:

- het programma V-stacks biedt geen oplossing.
- Jurisprudentie over controles vereist nauwgezette feitenconstellatie.
- OD IJmond biedt ondersteuning i.v.m. Schone LuchtAkkoord.

Monumenten en archeologie

In 2022 zijn monumenten uit de Wederopbouw-periode aangewezen. In verband daarmee is onderzoek naar een tweede beschermd dorpsgezicht in gang gezet. Ook is een nieuwe inventarisatie van aan te wijzen monumenten in Bennebroek opgeleverd.

Nota archeologie

De aanbevelingen van deze nota zijn destijds verwerkt in de bestemmingsplannen. De bescherming is vertaald in "dubbelbestemmingen" voor gebieden 0 t/m 6. De bepalingen kennen ondergrenzen. Toch is het ook zaak om bij elke ingreep in de bodem van enige diepte, ook al is dat minder oppervlak dan volgens de dubbelbestemming vergunningplichtig is, de kans te grijpen om de bodemopbouw in beeld te brengen. Dit kan zonder vertraging of belemmering van de werkzaamheden. Het hangt van de casemanagers af of tijdig een archeoloog die kans geboden krijgt.

Actie 2022:

- Beleidsplan archeologie evalueren: verschoven naar 2023; uitbesteed, samen met Heemstede

Uitwegen

Aandachtspunten zijn:

- vergunningverlening voor provinciale wegen is verschoven naar gemeente, met provincie als adviseur
- complicaties bij splitsing van percelen of woningen: bij de splitsing al de toegang regelen
- Toename van elektrische voertuigen leidt tot behoefte aan parkeerplek in de tuin
- Bestemmingsplanbepalingen variëren, waardoor de toets niet eenduidig is
- Het toetsbeleid kent vier onderdelen, advisering moet herleidbaar zijn tot de betrokken deskundigheid
- de advisering moet aansluiten op de toetsingsgronden

Actie doorschuiven naar 2023:

- Oplossing vinden voor de bestemmingsplantoets

Behoud van bomen

Kapvergunningen

2022

Verleende vergunningen	288
Geweigerde kapvergunningen	1
Aantal bomen waarvoor vergunning verleend	1229
Aantal vergunningen met herplant	60

Bestrijding iepziekte

Aantal verwijderde gemeentelijke iepen	157
Aantal verwijderde particuliere iepen	83

Kap- en rooilijst gemeentelijke bomen

Aantal verwijderde bomen	51
Herplant bomen	81

Actie gedaan:

- Voor de controle op de herplantplicht is bomenkennis nodig: het toezicht is ondergebracht bij Groenvoorziening zelf.

Strand

Door corona is het toezicht in de opbouwfasen anders geweest. In 2022 zijn er wijzigingen geweest in het pad achter de paviljoens en tussen Woodstock en de strandhuisjes. Het achterpad moet volgens de brandweer 3,5 meter breed zijn. Het laatste deel van het pad voldoet niet. De keerlus is er niet meer. Dat heeft te maken met de huurovereenkomst en de bijbehorende tekeningen. In 2022 is de link tussen huurovereenkomst en bouwvergunning verlaten. De bouwvergunningen voor de jaarlijkse op- en afbouw blijven van kracht. Alleen wijzigingen van het paviljoen vergen een nieuwe (bouw)vergunning.

Acties:

- De afstand tussen de Zeemeeuwen en de strandpaviljoens voldoet niet aan het bestemmingsplan

Werkterreinvergunningen

Het gebruik van openbaar terrein voor opslag of plaatsing keten, containers of materiaal is vergunningplichtig. In veel gevallen (ongeveer een derde) hangt dit samen met uitvoering bouw- of sloopwerkzaamheden. Hoewel bij die vergunningverlening standaard op de noodzaak van een werkterreinvergunning wordt gewezen, komen aanvragen laat binnen of pas na controle van een BOA.

De gemeente kan hierdoor precario mislopen, bovendien is er geen verkeersveiligheidstoets geweest. De taak is nu belegd bij domein Beheer. Onder de Omgevingswet zal het een omgevingsgerelateerde activiteit zijn.

3.5 Provinciale thema's

- Illegaal gebruik agrarische opstallen
De gemeente heeft 7 agrarische inrichtingen met opstallen. Uitgevoerd door ODIJmond.
- Water en gewasbeschermende middelen
Het gaat om handhaving van de spuitvrije zone. De gemeente controleert daarop niet.
- Evenementen en omgevingsrecht
Bestemmingsplannen staan maximaal drie keer per jaar afwijkend gebruik toe ten behoeve van evenementen van maximaal 15 dagen. Ook vanuit natuurbescherming is aandacht gevraagd voor grote evenementen.
- Constructieve veiligheid van platte daken
Ook hiervoor wacht de gemeente de nadere uitwerking van de provincie af: voor het bouwtoezicht gelden al drie aandachtsthema's (brandbare gevels, breedplaatvloeren en bubbeltjesvloeren).

Risicomatrix 10.3 MOR									
Handhavingstaak	Fysieke veiligheid	Sociale veiligheid	Financieel/economisch	Kwaliteit woonomgeving	volksgezondheid	mago gemeente	kansfactor	risico	In woorden
Bouw-en Woningtoezicht									
Toezicht uitvoeringsfase	2	2	3	3	2	3	3	7,5	Gemiddeld+
Illegale bouw	2	2	2	1	1	4	3	6	gemiddeld
Sloop	2	2	1	1	1	2	2	3	klein
Asbest	3	3	3	2	3	4	3	9	gemiddeld
Werken en werkzaamheden	1	2	2	3	1	3	3	4	klein
Toezicht gebruiksfase	1	2	2	3	1	3	3	6	gemiddeld
Woninghygiëne	1	2	2	4	3	3	2	5	klein
Monumenten	1	1	3	5	1	4	2	5	klein
Bouwveiligheid	4	3	4	3	2	4	4	13,3	groot
Constructie / bouwputten	3	2	5	2	2	4	3	9	Gemiddeld +
Archeologische waarden	1	1	3	5	1	5	3	8	gemiddeld
Brandveiligheid									
Bouwbesluit	4	2	3	5	3	3	3	10	gemiddeld
Gebruiksvergunningen/-meldingen	4	2	3	4	3	3	2	6,3	gemiddeld
Brandveiligheid gebieden	3	3	4	4	2	3	3	9,5	gemiddeld
Brandveiligheid instellingen	5	2	2	3	2	4	3	9	Gemiddeld +
evenementen	5	2	3	2	3	4	3	9,5	Gemiddeld
Milieu									
Lozingen	1	2	2	3	2	3	3	6,5	gemiddeld
Afvalbeheer/inzameling	1	2	3	3	2	4	5	12,5	groot
Zwerfvuil/dumping	1	2	3	3	1	5	5	12,5	groot
Geluidhinder	2	2	2	3	2	3	4	9,3	gemiddeld
Herplantplicht	1	2	3	5	1	5	3	8,5	gemiddeld
Ongedierte	2	3	2	3	2	3	3	7,5	gemiddeld
Flora en fauna	1	2	3	5	1	5	3	8,5	gemiddeld
Lucht (houtstook)	2	2	2	3	3	3	4	10	gemiddeld
Verontreiniging overig	2	3	3	3	2	3	3	8	gemiddeld
Hinder buiten inrichtingen	2	2	3	3	2	4	4	10,6	gemiddeld
Horeca									
Feesten	3	3	3	3	2	4	4	12	groot
Overlast geluid OD	1	4	3	4	1	4	4	11,3	gemiddeld
terrassen	2	2	2	3	2	3	3	7	gemiddeld

taak	fv	sv	€	kw	vgz	I	k	R	taal
<u>Gebruik van de weg</u>									
Gebruik openbare grond	1	3	3	2	1	4	4	9,3	gemiddeld
standplaatsen	1	1	2	3	1	3	2	3,6	klein
Uitwegen	1	1	1	2	1	2	2	2,6	Zeer klein
werkterrein	1	2	2	3	1	3	3	6	gemiddeld
<u>Strand</u>									
Paviljoens (bouw BWT)	1	2	3	2	2	4	4	9,3	gemiddeld
Paviljoens (gebruik VRK)	3	2	3	1	4	4	4	12,6	Groot
Evenementen (B)	3	3	3	2	2	5	4	12	Groot
GHOR / aspect	4	4	3	1	4	4	3	10	Gemiddeld
Horeca paviljoens OD	3	2	2	3	2	5	4	11,3	gemiddeld
Geluid paviljoens OD	3	3	2	3	2	5	5	15	Groot
<u>Ruimtelijke Ordening</u>									
(Illegaal) gebruik van gronden	1	2	3	3	1	3	3	6,5	gemiddeld
Splitsing panden	1	2	2	3	1	3	2	4	klein
Illegale bewoning	1	2	2	1	2	3	2	3,6	klein